

Институт за Одржливи Стратегии

ИОС - ЦЕНТАР ЗА СУПЕРВЕШТАЧЕЊА

“Institute for Sustainable Strategies – Center for Super-Expertise” (ISS-CSE).

ПОЛИТИКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗАМ

1. Вовед

Институтот за одржливи стратегии ИОС – Центар за супервештачење ДОО Скопје (во натамошниот текст: **Институтот**) е целосно посветен на спречување на перење пари и финансирање на тероризам (во натамошниот текст: ПП/ФТ). Оваа политика е усогласена со **Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам** на Република Северна Македонија („Службен весник на РСМ“ бр. 100/19, 145/21 и измени), како и со меѓународни стандарди (FATF препораки, ЕУ директиви).

Институтот, како субјект кој врши дејности кои можат да бидат изложени на ризик од ПП/ФТ (консултантски услуги, истражувања, проекти со меѓународни партнери, примање грантови и донации), има обврска да применува соодветни мерки за идентификација, проценка и минимизирање на ризиците.

Институтот има **политика на нула толеранција** кон перење пари и финансирање на тероризам. Оваа политика се применува на сите вработени, соработници, партнери, добавувачи и трети страни кои дејствуваат во име на Институтот.

2. Дефиниции

- **Перење пари:** Дејствија со кои се прикрива незаконското потекло на имот или приходи.
- **Финансирање на тероризам:** Обезбедување или собирање средства со намера или знаење дека ќе се користат за терористички активности.
- **Клиент:** Физичко или правно лице со кое Институтот воспоставува деловен однос или врши трансакција (нпр. корисник на услуги, донатор, партнер во проект).
- **Политички експонирано лице (ПЕЛ):** Лице на висока јавна функција, членови на семејство или блиски соработници.

3. Проценка на ризик

- Институтот редовно врши **проценка на ризик од ПП/ФТ** на ниво на организација, клиенти, услуги, географски области и канали на испорака.
- Проценката се ажурира најмалку еднаш годишно или по значителни промени.
- Врз основа на проценката, се утврдуваат ризици (низок, среден, висок) и се применуваат соодветни мерки.

4. Мерки за должно внимание кон клиентите (CDD – Customer Due Diligence)

Институтот применува мерки за идентификација и верификација на клиентите пред воспоставување деловен однос или вршење трансакција над одреден праг:

- **Стандардни мерки:**
 - Идентификација на клиентот (име, адреса, ЕМБГ/ЕДБ, датум на раѓање).
 - Идентификација на вистинскиот сопственик (beneficial owner) кај правни лица.
 - Разбирање на природата на деловниот однос и целта на трансакцијата.
 - Проверка во списоци на санкции и ПЕЛ.
- **Поедноставни мерки:** За клиенти со низок ризик (по проценка).
- **Засилени мерки:** За клиенти со висок ризик (ПЕЛ, земји со висок ризик, сложени структури), вклучувајќи дополнителни извори на информации и одобрение од раководство.
- Континуирано следење на деловниот однос и трансакциите.

5. Забранети трансакции и сомнителни активности

- Забрането е воспоставување или одржување деловен однос со анонимни клиенти или клиенти со лажни податоци.
- Задолжително пријавување на **сомнителни трансакции или активности** до Управата за финансиско разузнавање (УФР) во рок од 3 дена.
- Примери за сомнителни активности:
 - Невообичаени плаќања во готово.
 - Трансакции без јасна економска цел.
 - Клиенти од земји со висок ризик според FATF.
 - Одбивање да се дадат потребни информации.

6. Чување на податоци и документација

- Податоците и документите од CDD се чуваат најмалку **5 години** по завршување на деловниот однос или трансакцијата.
- Обезбедена е доверливост и заштита на податоците во согласност со Законот за заштита на личните податоци.

7. Внатрешни контроли и обврски

- Назначен е **Службеник за усогласеност со ПП/ФТ** (Compliance Officer) одговорен за имплементација на политиката.
- Редовни **обуки** за сите вработени за препознавање и спречување ПП/ФТ.
- Внатрешни процедури за пријавување сомнежи внатрешно (без одмазда).
- Редовни внатрешни ревизии на усогласеност.

8. Соработка со трети страни

- Пред соработка со добавувачи или партнери, се врши проверка за ПП/ФТ ризик.
- Договорите со трети страни вклучуваат клаузули за усогласеност со оваа политика.

9. Пријавување и заштита

- Сите сомнежи се пријавуваат внатрешно до Службеникот за усогласеност, кој одлучува за пријавување до УФР.
- Заштита од одмазда за пријави (whistleblower protection).
- Забрането е информирање на клиентот за пријавување (tipping-off).

10. Санкции

Кршење на оваа политика може да доведе до дисциплински мерки (предупредување, суспензија, отказ), како и правни последици според закон.

11. Ревизија и ажурирање

- Политиката се ревидира најмалку еднаш годишно или по законски промени.
- Одобрена од Управата на Институтот.